

MUSEUM

15 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1940 | 1945 | 1950 | 1955 | 1960 | 1965 | 1970 | 1975 | 1980 | 1985 | 1990 | 1995 | 2000 | 20

Jaarverslag
2023
Stichting Museum
1940 - 1945

15 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1940 | 1945 | 1950 | 1955 | 1960 | 1965 | 1970 | 1975 | 1980 | 1985 | 1990 | 1995 | 2000 | 20

Jaarverslag 2023

Stichting Museum 1940 – 1945

“Omdat het niet vergeten mag worden”

Inhoudsopgave

1. Over Stichting Museum 1940-1945

1.1. Het museum	3
1.2. Het bestuur	5

2. Verslag over het (subsidie)jaar 2023

2.1. Subsidievoorwaarden	6
2.2. Verslag ten aanzien van subsidievoorwaarden	6

3. Jaarrekening 2023

3.1. Balans	10
3.2. Staat van baten en lasten	11
3.3. Toelichting	12

4. Colofon

13

1. Over Stichting Museum 1940 - 1945

1.1. Het museum

De Stichting Museum 1940-1945 is op 25 februari 1986 opgericht met het doel het in stand houden van een Museum betrekking hebbende op de gebeurtenissen in de Oorlogsdagen periode 1940-1945 in het bijzonder waar dit betreft de regio Dordrecht.

Het museum vertelt in hoofdlijnen de geschiedenis van Dordrecht tijdens de Duitse bezetting (1940-1945), ook vanuit het perspectief van inwoners van Dordrecht. Het verhaal wordt verteld aan de hand van een aantal hoofdthema's, te weten:

- 1) de mobilisatie en inval (mei 1940);
- 2) de bezetting;
- 3) het dagelijks leven;
- 4) de collaboratie;
- 5) de Jodenvervolgning;
- 6) het verzet en
- 7) de bevrijding.

Centraal staan persoonlijke verhalen en authentieke objecten. Een grote collectie fotomateriaal, wapens, uniformen en gebruiksartikelen uit de Oorlogsdagen vormt de basis om dit te presenteren aan de bezoeker. Ook wordt een overzicht gegeven van het ontstaan en verloop van de Tweede Wereldoorlog.

Daarnaast heeft het museum een kenniscentrum waar veel materiaal voorhanden is voor allerlei onderzoeken over uiteenlopende onderwerpen die op de doelperiode betrekking hebben.

Onze website geeft een duidelijk beeld van wat verwacht mag worden tijdens een bezoek. Rondleidingen worden gratis verzorgd. Ook begroet het museum ieder jaar vele leerlingen van basisscholen en voortgezet.

Doelgroep

Individuele en/of groepen bezoekers uit Dordrecht, de regio (Drechtsteden / Hoeksche Waard, Alblasterwaard) alsook uit de rest van Nederland. Ook bezoekers uit de ons omringende Europese landen, zoals Engeland, België, Polen en Duitsland. Ook verwelkomen wij veel bezoekers van buiten Europa, zoals bijvoorbeeld uit De Verenigde Staten, Canada, Australië en Nieuw Zeeland. Schoolklassen vormen ook een aparte groep bezoekers. Het educatieve aspect bij deze doelgroep is hierbij zeer belangrijk. Er wordt veel aandacht besteed aan het doorgeven van de lessen die de Oorlogsperiode ons heeft geleerd.

ANBI status

Museum 1940 – 1945 is bij de belastingdienst geregistreerd als Culturele ANBI (*Algemeen Nut Beogende Instelling*), waardoor de giften van donateurs doorgaans aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting.

Ook is het museum aangesloten bij Stichting GeefGratis waarmee het online doneren aan het museum middels een module op de website en Facebook mogelijk is.

Website en Social Media

De website van het museum (<https://www.museum19401945.nl/>) werd in 2023 door 17202 bezoekers geraadpleegd. In 2022 bedroeg dit aantal 10.784 bezoekers. De website wordt dus beter gevonden dan vorig jaar.

Naast de website is het museum ook actief op Facebook, Twitter, LinkedIn en Google+. In 2023 was het aantal Facebook bezoekers 2307, met 829 volgers.

1.2. Bestuur

Het bestuur van de stichting werd in het verslagjaar 2023 gevormd door:

Dhr. D.E. Vermeulen	voorzitter
Dhr. Mr. M.G.G. de Bruin	secretaris
Dhr. S.M. Brand	bestuurslid (t/m september 2023)
Dhr. M. de Man	bestuurslid (t/m juli 2023)
Dhr. Th. Pap	bestuurslid

De portefeuille van penningmeester is vacant. Deze portefeuille wordt waargenomen door de voorzitter en secretaris gezamenlijk.

In memoriam

Eind juni 2023 overleed Pietton van den Broek na een (kort) ziekbed. Pietton was jarenlang de bibliothecaris van het museum en had een grote kennis van alle documentatie die het museum rijk is. Pietton heeft nog een begin kunnen maken met het werk in verband met de overgang van bibliotheek naar kenniscentrum.

Op 6 december 2023 is Joop van Helden overleden. Joop was vrijwilliger van het 1^e uur en tegelijk de oudste vrijwilliger van het museum. Zijn kennis over de Oorlogsperiode en de wapencollectie was enorm.

Na 30 jaar als vrijwilliger te hebben bijgedragen aan de ontwikkeling en instandhouding van het museum, trad Simon Brand eind september 2023 af als bestuurslid. Helaas is Simon na een (kort) ziekbed op 15 januari 2024 overleden.

2. Verslag over het subsidiejaar 2023

2.1. Subsidievoorwaarden

In de beschikking waarbij de subsidie voor het jaar 2023 aan dit museum is toegekend, is een aantal doelstellingen opgenomen, te weten:

- 1) het exploiteren van een museum over de periode 1940-1945 in de regio Dordrecht;
- 2) het (verder) werken aan de inrichting van het museum volgens de vastgestelde thema's in het activiteitenplan, de digitalisering van de collectie en de omvorming van de bibliotheek naar kenniscentrum;
- 3) het (verder) werken aan de vernieuwing van de educatieve functie van het museum en daartoe samenwerken met partners in de stad, zoals bijvoorbeeld scholen, de Pabo en het Servicebureau Onderwijs & Cultuur;
- 4) aantrekken van bestuursleden (bij voorkeur met kennis van collectiebeheer) en aanstellen van een vrijwilligerscoördinator;
- 5) inzetten op behoud van vrijwilligers en werving van nieuwe vrijwilligers.

Als beoogde meetbare resultaten zijn opgenomen:

- a) ontwikkeling richting een kwalitatief goed educatief museum over Dordrecht e.o. in WOII, zoals beschreven in het advies van de kwartiermaker;
- b) het ontvangen van minimaal 2000 bezoekers, waaronder jongeren;
- c) ontwikkelen van nieuwe lespakketten voor scholen;
- d) het hebben van 35 actieve vrijwilligers binnen het museum.

2.2. Verslag ten aanzien van de gestelde subsidievoorwaarden

Ontwikkeling museum

Op basis van de nieuw ontwikkelde visie en missie van het museum zijn de doelstellingen en uitgangspunten van de verhaallijn vastgesteld. Op basis daarvan is de Permanente tentoonstelling vormgegeven. Daarin zijn geen veranderingen aangebracht.

In het jaar 2023 in overleg met Justitie en Politie een nieuwe vergunning en een nieuw verlof tot stand gekomen op basis waarvan de collectie wapens inmiddels in het museum is teruggekeerd. De wapens worden op basis van een door het bestuur van de Stichting genomen besluit niet langer in de zaal tentoongesteld. Speciaal ten behoeve van het tentoonstellen van de wapens die tot de collectie van het museum behoren is een ruimte achter versterkt glas ontworpen waartoe slechts de verlofhouder toegang heeft. Vrijwilligers kunnen deze ruimte alleen met toestemming en onder toezicht van de verlofhouder betreden. Voor bezoekers is de ruimte niet toegankelijk.

Inmiddels hebben vrijwilligers onder toezicht en leiding van de verlofhouder de wapens aan een grondige inspectie en schoonmaakbeurt onderworpen. De wapens worden bij toerbeurt tentoongesteld in de daarvoor bestemde ruimte. Een deel van de wapencollectie zal nog worden afgestoten. Het bestuur is in afwachting van een lijst van Justitie waarop wordt aangegeven welke specifieke wapens afgestoten moeten worden.

In 2023 is ook een begin gemaakt met het herstellen en vervangen van de verschillende mannequins die worden gebruikt om kleding ten toon te stellen. Dit project zal ook in 2024 nog doorlopen.

Door het bestuur is Theo Pap aangesteld als (eind)verantwoordelijke voor de invoering / digitalisering van alle stukken die het museum rijk is in het digitaal systeem voor collectiebeheer (Axiel Collection, voorheen Adlib). Samen met een aantal vrijwilligers is in 2023 een grote stap gezet in zowel het digitaliseren als catalogiseren van de stukken. Het bestuur schat in dat dit project nog wel enkele jaren in beslag zal nemen.

Een groot deel van de collectie is te benaderen via de digitale zuilen in het museum. Bezoekers zijn over deze schermen, de hoeveelheid informatie die daarin is opgenomen, zeer enthousiast. Het opnemen van de collectie in digitale vorm en deze via de zuilen benaderbaar maken, is een proces dat ook in 2024 doorloopt. De hoeveelheid informatie die via de digitale zuilen beschikbaar is wordt steeds verder uitgebreid. Op termijn wil het museum ook voor de andere twee zuilen nog een zogenaamde geluidsdouche aanschaffen zodat de beleving van geluids- en filmfragmenten beter wordt voor de bezoeker en geluidsoverlast in het museum wordt beperkt.

In 2023 is gestart met het herinrichten van de (permanente) tentoonstelling op de 1^e verdieping. Het doel is om deze ruimte (net als de grote zaal) overzichtelijker te maken en verschillende diorama's in te richten die in aanvulling op de grote zaal een wat gedetailleerder inzicht geven in het (dagelijks) leven tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Er lopen diverse onderzoeken, zoals bijvoorbeeld een onderzoek naar het thema 'Vrouwen in het verzet'. In het kader van dat onderzoek is al veel nieuwe informatie ontsloten. Het museum hoopt op termijn een (tijdelijke) tentoonstelling over dit onderwerp te kunnen presenteren. Het bestuur merkt dat de transformatie van bibliotheek naar kenniscentrum in combinatie met de positieve publiciteit in 2023 tot gevolg heeft dat ook onderzoekers het museum steeds beter en vaker weten te vinden.

Het museum heeft in 2023 met diverse andere musea en instellingen samengewerkt. Een voorbeeld van die samenwerking is het project 'LessonUp', waarover bij 'Educatie' meer.

In 2023 is de samenstelling van het bestuur gewijzigd. Het bestuur heeft de wens het aantal bestuursleden (verder) uit te breiden. Daarvoor lopen verschillende gesprekken met kandidaten. Het bestuur hoopt in 2024 haar gelederen te versterken. Problematisch blijkt het vervullen van de vacature van penningmeester. Er zijn in 2023 met verschillende kandidaten gesprekken gevoerd. Die hebben om uiteenlopende redenen helaas besloten de functie niet te gaan vervullen. De portefeuille van penningmeester is daarom voorlopig een gedeelde verantwoordelijkheid van de voorzitter en secretaris. Zij worden daarin ondersteund door vrijwilligers met een financiële achtergrond.

Bezoekers 2023

Het museum heeft in het subsidiejaar 2023 in totaal 2266 bezoekers mogen verwelkomen. Ten opzichte van het subsidiejaar 2022 is dat een stijging ruim 500 bezoekers.

De bezoekersaantallen kunnen worden gespecificeerd als volgt:

- basisschoolleerlingen (in schoolverband)	949
- kinderen t/m 12 jaar	138
- kinderen vanaf 12 jaar en volwassenen	1080
- bezoekers tijdens evenementen	99

Gemiddeld genomen verblijft een bezoeker ongeveer 2 tot 2,5 uur in het museum.

Het bezoek aan het museum wordt door bezoekers als zeer prettig, informatief en educatief ervaren. Door vrijwel alle bezoekers wordt feedback gegeven in het gastenboek. Het museum wil in de toekomst moderne tools, zoals bijvoorbeeld reviews op de website en/of google, gaan inzetten voor het meten van de tevredenheid van bezoekers.

De interactieve zuilen, waarvan het museum er drie heeft, worden zeer goed door bezoekers gebruikt. Bezoekers waarderen deze manier van ontsluiting van informatie, beeld- en geluidmateriaal.

De Dordtpas wordt door de gemeente en het bestuur gezien als een belangrijk instrument om meer mensen te laten participeren en om het bezoek van (onder andere) musea bereikbaar te houden. Het museum is ook in 2023 bij de Dordtpas aangesloten en daarvan partner. Het bestuur wil door deelname aan de Dordtpas mogelijk blijven maken dat alle lagen van de bevolking zich een bezoek aan het museum kunnen veroorloven.

Educatie

In 2022 zijn de documentatiekoffers (leskoffers) en presentaties geëvalueerd. Deze zijn in 2023 verbeterd. Het museum heeft hiervoor ook de expertise ingeschakeld van mevrouw T. van Rossum.

Zij is haar werkzaamheden in 2022 in het kader van de vernieuwing van presentaties, leskoffers en vorming van het educatieprogramma van het museum gestart. Inmiddels is een groot deel van de vernieuwing van het les- en presentatiemateriaal gereed. Voor basisschoolklassen is een digitale speurtocht ontwikkeld die aan de hand van de feedback in 2024 (verder) wordt ontwikkeld en geüpdatet.

Het museum heeft daarnaast samen met onder meer het Onderwijsmuseum deelgenomen aan de ontwikkeling van het programma LessonUp. Voor dat programma zijn een aantal lessen ontwikkeld die inmiddels 'live' staan in de omgeving van LessonUp.

Eind 2023 heeft het museum een start gemaakt met de ontwikkeling van les- en presentatiemateriaal voor het voortgezet onderwijs. Daarbij wordt deelgenomen aan het project "De Oorlogskoffer". De verwachting is dat dit project in de loop van 2024 gereed zal zijn.

Het museum heeft daarnaast nieuwe folders laten drukken die zijn gemoderniseerd en geüpdatet.

Door vrijwilligers worden aan groepen rondleidingen gegeven waarbij nadere uitleg wordt gegeven over de tentoonstelling en ruimte is om vragen te stellen.

Vrijwilligers

Hoewel het museum in het jaar 2023 (en begin 2024) een aantal vrijwilligers door overlijden is ontvallen, is het aantal vrijwilligers stabiel (gebleven).

Er is een tiental nieuwe vrijwilligers aangetreden tegenover slechts twee vrijwilligers die om uiteenlopende redenen zijn gestopt.

In samenwerking met INZET078 is door het museum het traject in gang gezet om het keurmerk "Goed Geregeld" te verkrijgen. Daarvoor is een werkgroep opgezet die bestaat uit een doorsnede van de vrijwilligers. Het museum heeft mevrouw Helma Vermeulen bereid gevonden als vrijwilligerscoördinator op te treden. Zij zal samen met de werkgroep werken aan het vervullen van de voorwaarden voor het keurmerk "Goed Geregeld". In dat kader wordt gewerkt aan het updaten van het vrijwilligersbeleid, de intake van vrijwilligers, begeleiding, etc.

De verwachting is dat in het jaar 2024 aan de gestelde voorwaarden voor het verkrijgen van het keurmerk kan worden voldaan.

3. Jaarrekening 2023

3.1. Balans

(na resultaatbestemming)	<u>31 december 2023</u> €	<u>31 december 2022</u> €
Activa		
Vlottende activa		
Vorraden	0	0
Vorderingen	1.148	0
Liquide middelen	43.510	38.075
	<u>44.658</u>	<u>38.075</u>
Passiva		
Algemene reserve	8.781	5.017
Egalisatiereserve Gemeente Dordrecht	11.657	6.463
Voorzieningen	3.000	3.000
Langlopende schulden	0	0
Kortlopende schulden	21.220	23.595
	<u>44.658</u>	<u>38.075</u>

3.2. Staat van baten en lasten

Baten	2023	2022
Kaartverkoop	9.289	7.582
Verkoop boeken	1.620	257
Exploitatiesubsidie	31.510	29.530
CAWW subsidie	8.821	11.544
Opbrengst verkoop collectie	280	6.268
Diverse overige baten	2.722	265
Som der baten	54.242	55.446
Lasten		
Huisvestingskosten	16.961	13.746
Kosten museum	0	186
Kosten collectie	618	76
Kantoorkosten	1.437	2.704
Algemene kosten	17.550	30.596
Kosten i.r.t. CAWW subsidie	8.821	11.544
Som der lasten	45.388	58.852
Bedrijfsresultaat	8.854	-3.406
Financiële baten en lasten	104	0
Overboeking / onttrekking reserves	0	10.072
Resultaat	8.958	6.666

Resultaatbestemming

Algemene reserve	3.764
Egalisatiereserve Gemeente Dordrecht	5.194

3.3. Toelichting

De op de balans en staat van baten en lasten genoemde bedragen zijn ontleend aan de jaarrekening 2023 zoals door het bestuur van Stichting Museum 1940 – 1945 vastgesteld d.d. 24 april 2024.

Bij Stichting Museum 1940 - 1945 zijn geen medewerkers in dienst. Alle taken en werkzaamheden van Stichting Museum 1940 - 1945 worden uitgevoerd door onbetaalde vrijwilligers.

Stichting Museum 1940 - 1945 is geregistreerd als culturele ANBI. Hierdoor zijn giften doorgaans aftrekbaar van de belasting.

4. Colofon

Jaarverslag 2023 Stichting Museum 1940 - 1945

Tekst jaarverslag: D.E. Vermeulen, M.G.G. de Bruin en F.C. van Vendeloo
Opmaak: A.D. Aarnoudse

Contact: Stichting Museum 1940 – 1945
Nieuwe Haven 27-28
3311 AP Dordrecht

Telefoon: 078-6130172

E-mail: info@museum19401945.nl

Website: www.museum19401945.nl